tagelsesfester eller officielle Middage. Andre, der ønsker at deltage — ti alle er velkomne — betaler 5 Kr. for Billetten, der gælder til alle Forretningsmøderne og offentlige Møder, men *ikke* til Modtagelserne eller Middagene, der maa betales særskilt.

Den 9de Juni aabnes *Kongresbureauet* i Grand Hotel, hvortil man henvender sig straks efter Ankomsten.

Kvinders Valgret.

I Anledning af Professor, Dr. polit. Harald Westergaards 25-Aars Jubilæum bringer »Statistiske Efterretninger« et særligt Festskrift, hvori bl. a. Formanden for Københavns Kvindevalgretsforening, cand. polit. Frk. Meta Hansen, har skrevet nedenstaaende interessante og oplysende Artikel.

I den Beretning, der er udarbejdet af det statistiske Centralbureau i Stockholm, »Politisk Rösträtt för Kvinnor«, hedder det, at Grunden til, at Mændene indtil den nyeste Tid alene har haft politiske Rettigheder, maa søges i, at Kvinderne kun var knyttede til Hjemmet og afskaarne fra al social Virksomhed uden for dette, men at Forandring heri og Kommunernes Udvikling samt Individernes større Indflydelse har medført, at Kvinderne flere Steder har faaet kommunal Valgret, og at Kvinderne m. H. t. politiske Rettigheder er naaet videst i Nybyggerlande og i de ældre Kulturlande, hvor gennemgribende Forandringer i Forfatningslovene er foretagne, eller hvor politisk Omvæltning har fundet Sted.

Som Nybyggerlande maa regnes Amerika, Ny Zeeland og Australlandet. I Amerika forlangte en Del Kvinder samtidig politisk Ret for sig og for Negrene; men endnu har Kvinderne, væsentlig paa Grund af deres egen Modstand derimod, ikke faaet Valgret til Kongressen, men de har opnaaet forskellige Rettigheder i de enkelte Stater. I fem Stater, Wyoming, Utah, Colorado, Idaho og Washington har de saaledes fuld politisk Ligestilling med Mænd, i en Stat fuld kommunal Valgret, i fire Stater Stemmeret i lokale Skatte- og Skolesager, i tyve Stater Stemmeret alene i Skolesager og i to Stater Stemmeret alene i lokale Skattespørgsmaal. I Kanada har Enker og ugifte Kvinder kommunal Valgret.

I Ny Zeeland fik Kvinderne i 1877 Stemmeret i Skolesager, i 1886 kommunal Valgret og i 1893 Valgret men ikke Valgbarhed til Forbundsparlamentet. Valgret til Forbundsparlamentet fik de væsentlig ved Afholdspartiets Agitation.

I Australlandet fik Kvinderne politisk Valgret og Valgbarhed i 1902 efter Sammenslutningen, efter at de i flere Aar havde haft Valgret i Syd- og Vest-Australien. Nu har Kvinder Valgret til de lokale Raad i alle de australske Stater, men kun Valgbarhed i nogle enkelte.

Blandt ældre Kulturlande i Europa er Sverige det Land, der længst har haft Kvindevalgret, idet kommunal Valgret tidligere var knyttet til Jordbesiddelse uden Hensyn til Besidderens Køn, og ved Kommunalforordningen af 1862 fik Skatteydere kommunal Valgret i Forhold til deres Skatteydelse og uden Hensyn til deres Køn. Indtil den allersidste Tid har Kvinderne her dog kun gjort liden Brug af denne Valgret.

I Østerrig, Rusland og i enkelte tyske Provinser har Kvinder, der selvstændig ejer Bøndergaarde eller andet Jordegods, begrænset kommunal Valgret.

I England fik ugifte Kvinder delvis kommunal Valgret i 1869, men først da de fik Adgang til at stemme til Grevskabsraad, betød denne Valgret noget. Valgret til Grevskabsraad fik Kvinder i England i 1888, i Skotland i 1889. I 1907 blev de tillige valgbare. Der bestaar dog endnu nogle Indskrænkninger for gifte Kvinder. I Irland fik Kvinder kommunal Valgret i 1898. Paa Øen Man fik Kvinder kommunal og politisk Valgret i 1881. Den er blevet noget udvidet i 1892.

I 1901 fik Kvinder i Norge kommunal Valgret og Valgbarhed paa Betingelse af, at de eller deres Mænd havde en Indkomst paa 300 eller 400 Kr. henholdsvis paa Landet og i Byerne. Denne Indskrænkning bestod ikke for Mændene. I 1907 fik Kvinderne politisk Valgret, ogsaa under ovennævnte Betingelser, som heller ikke ved politiske Valg gælder for mandlige Vælgere. I 1910 ophævedes Betingelsen om Indkomst for de kvindelige kommunale Vælgere.

I Finland fik ugifte Kvinder kommunal Valgret i 1865. I 1906 fik alle Kvinder politisk Valgret og Valgbarhed paa samme Betingelser som Mænd.

I Danmark har Kvinder i dette Aarhundrede faaet Valgret og Valgbarhed til Menighedsraad, kommunale Hjælpekasser og i 1908 til de kommunale Raad. Paa Island fik ugifte Kvinder kommunal Valgret i 1882 og Valgbarhed i 1902. I 1907 fik islandske Kvinder kommunal Valgret og Valgbarhed paa samme Betingelser som Mænd.

Med Hensyn til den Brug Kvinderne har gjort af den Valgret, de har faaet, ses næsten overalt det samme Resultat. Af de valgberettigede Kvinder har et noget ringere Procenttal stemt end af de valgberettigede Mænd, og denne lavere Procent skyldes væsentlig en ringere Deltagelse i Landdistrikterne.

Ved Kommunevalgene i Danmark i 1909 stemte 77 pCt. af alle valgberettigede Mænd, 50 pCt. af alle valgberettigede Kvinder. Paa Landet stemte 73 pCt. af de valgberettigede Mænd, 38 pCt. af de valgberettigede Kvinder mod henholdsvis 82 og 68 pCt. i Byerne. Til Medlemmer af Sogneraad, Byraad og Borgerrepræsentation valgtes ialt 9870 Mænd og 127 Kvinder. I Finland har Kvinderne fire Gange deltaget i Valg til Landdagen, 1907, 1908, 1909 og 1910, men kun for de tre sidste Valg er der opgjort, hvor mange af de afgivne Stemmer der hidrørte fra hvert Køn. Ved disse tre Valg stemte henholdsvis 69, 71 og 65 pCt. af de valgberettigede Mænd og 60, 61 og 56 pCt. af de valgberettigede Kvinder. Af Landdagens 200 Medlemmer var i hvert af Aarene henholdsvis 19, 25, 21 og 17 Kvinder. I Norge stemte ved Stortingsvalget i 1909 af de valgberettigede Mænd og Kvinder paa Landet henholdsvis 66 og 47 pCt., i Byerne knap 73 og godt 73 pCt. Ingen Kvinde